Dosarul nr.2a-160/24 (2-23085692-03-2a-07022024)
Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central
Judecător: Eduard Balan

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

20 mai 2025 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Costaș și Ivan Parii,
grefier Olga Topada,
examinând în ședință publică cererea de apel declarată de Olesea Șveț reprezentată de avocatul Snejana Bogutchi împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul central din 12 decembrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olesea Șveț către Andrei Șveț privind partajul averii proprietate comună în devălmășie a soților și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

1. La 14 iunie 2023 Șveț Olesea a depus cerere de chemare în judecată către Șveț Andrei privind partajarea averii comune proprietate în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată prin care a solicitat:

- ✓ partajarea următoarelor bunuri: apartamentului ***** amplasat în ***** cu nr.cadastral ***** cu suprafața de 68,4 m.p., terenurilor agricole situate în r-nul *****u nr. cadastrale: *****, *****, *****, *****, autotractorului marca ***** cu n/î *****, a/f 2001 cu prețul de 118000 lei, autotractorului ***** cu n/î *****, a/f 2007 cu prețul de 283800 lei, automobilului ***** cu n/î *****a/f 2005 cu prețul de 137200 lei, semiremorcii ***** ***** n/î ***** a/f 1998 cu prețul de 104100 lei, semiremorcii ***** ***** cu n/î ***** cu prețul de 121000 lei; 5 scări din fier cu prețul de 2000 lei fiecare, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet cu prețul de 2500 lei fiecare, o rampă hidraulică cu prețul de 5500 lei, un vuc cu prețul de 30000 lei, 1 vagon pe roți cu prețul de 2000 euro, 1 stropitoare pentru livadă cu prețul de 5000 euro, 1 prășitoare pentru livadă cu prețul de 16000 lei, 1 grapă cu prețul de 5000 euro, care aparțin cu drept de proprietate în devălmășie lui Șveț Andrei și Șveț Olesea, respectiv a cîte ½ cotă-parte ideală la fiecare;
- ✓ atribuirea în natură cu drept de proprietate lui Șveț Olesea a apartamentului ***** amplasat în ***** cu nr.cadastral ***** cu suprafața de 68,4 m.p., terenurilor agricole situate în r-nul *****u nr. cadastrale: *****, *****, ***** și *****;
- ✓ atribuirea în natură lui Șveț Andrei a bunurilor: autotractorul marca ***** cu n/î *****, a/f 2001 cu prețul de 118000 lei, autotractorul ***** cu n/î *****, a/f 2007 cu prețul de 283800 lei, automobilul Audi 6 cu n/î *****a/f 2005 cu prețul de 137200

lei, semiremorca ***** ***** n/î ***** a/f 1998 cu prețul de 104100 lei, semiremorca ***** ***** cu n/î ***** cu prețul de 121000 lei; 5 scări din fier cu prețul de 2000 lei fiecare, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet cu prețul de 2500 lei fiecare, o rampă hidraulică cu prețul de 5500 lei, un vuc cu prețul de 30000 lei, 1 vagon pe roți cu prețul de 2000 euro, 1 stropitoare pentru livadă cu prețul de 5000 euro, 1 prășitoare pentru livadă cu prețul de 16000 lei, 1 grapă cu prețul de 5000 euro;

- ✓ încasarea din contul pârâtului a sultei și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că a încheiat căsătoria cu soțul Șveț Andrei la 20.11.2002, la Primăria ***** și cu soțul a locuit ca o familie timp de 18 ani, apoi relațiile de familie s-au înrăutățit, motiv pentru care a fost hotărât de a fi desfăcută căsătoria.
3. Menționează că, în timpul căsătoriei cu pârâtul a cumpărat apartamentul ***** amplasat în str. ***** și un șir de terenuri agricole pe care au fost plantate livezi de cireși și prune. Totodată, indică că, pentru prelucrarea livezilor a fost procurată tehnica necesară și anume 5 scări din fier, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet, o rampă hidraulică, un vuc, un vagon pe roți, o stropitoare, o prășitoare și o grapă pentru livadă.
4. Susține că, roada obținută se păstra în frigider și apoi se comercializa, motiv pentru care au fost procurate 2 semiremorci cu *****, 2 autotractoare și 1 automobil.
5. Indică că, potrivit informației eliberate de Camera de Comerț și Industrie filiala Bălți nr.86/01 din 31.05.2023 privind valoarea mijloacelor de transport autotractorul marca ***** cu n/î *****, a/f 2001 este apreciat la prețul de 118000 lei, autotractorul ***** cu n/î *****, a/f 2007-283800 lei, automobilul ***** cu n/î *****a/f 2005-137200 lei, semiremorca ***** ***** n/î ***** a/f 1998-104100 lei, semiremorca ***** ***** cu n/î *****-121000 lei. Astfel, indică că, mijloacele de transport respective după desfacerea căsătoriei au rămas la pârât, motiv pentru care consideră oportun atribuirea acestora în natură lui Șveț Andrei cu încasarea în beneficiul reclamantei a ½ din costul acestora.
6. Susține că, pe parcursul căsniciei cu pârâtul, au fost procurate câteva terenuri agricole în ***** r-nul Drochia, care au fost înscrise după Șveț Andrei pe parcursul perioadei 2002-2023, care la fel soloicită de a fi partajate.
7. În drept, reclamanta își întemeiază acțiunea pe prevederile art. art. 574, 557, 561 Cod civil.

Poziția instanței de fond:

8. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 12 decembrie 2023 acțiunea civilă a fost admisă în parte. S-a încetat dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra bunului imobil cu număr cadastral *****, amplasat pe adresa *****, între coproprietarii Șveț Andrei și Șveț Olesea, prin atribuirea în întregime a bunului unuia din coproprietari, în schimbul unei sulte. S-a atribuit în proprietate personală lui Șveț Olesea (codul personal *****) bunul imobil cu număr cadastral *****, amplasat pe adresa *****, estimat la prețul de 891637 (opt sute nouăzeci și una mii șase sute treizeci și șapte) lei. S-a încasat de la Șveț Olesea (codul personal *****) în beneficiul

lui Șveț Andrei (codul personal *****) sulta bănească în mărime de 445818,50 (patru sute patruzeci și cinci mii opt sute optsprezece,50) lei. S-a încetat dreptul de proprietate în devălmășie a lui Șveț Andrei și Șveț Olesea asupra bunurilor imobile cu numărul cadastral *****; *****; *****; *****, situate în raionul Drochia, *****, cu determinarea a câte 1/2 cotă-parte ideală pentru fiecare.

9. S-a încasat de la Șveț Andrei în beneficiul lui Șveț Olesea suma de 27660 (douăzeci și șapte mii șase sute șaizeci) lei drept compensare a cheltuielilor de judecată. În rest acțiunea s-a respins.

Solicitarea apelantului:

10. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Șveț Olesea reprezentată de avocatul Bogutchi Snejana, la 29 decembrie 2023 a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii instanței de fond.
11. Prin încheierea Colegiul civil al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel, s-a acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului taxei de stat.
12. La 28 februarie 2024 apelanta Șveț Olesea reprezentată de avocatul Bogutchi Snejana a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea în parte a hotărârii instanței de fond din 12 decembrie 2023 în latura încetării dreptului de proprietate în devălmășie a lui Șveț Olesea și Șveț Andrei asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale *****; *****; *****; *****, situate în raionul Drochia, *****, cu determinarea a câte 1/2 cotă-parte ideală pentru fiecare și în partea respingerii pretenției de atribuire lui Șveț Andrei în proprietate persoanlă a inventarului agricol și emiterea în această parte a unei noi hotărîri prin care: lui Șveț Olesea să-i fie atribuite în proprietate personală terenurile respective, cu incasarea sultei în beneficiul lui Șveț Andrei în mărime de ½ din valoarea de piață a terenurilor; atribuirea lui Șveț Andrei în proprietate personală a inventarului agricol compus din 5 scări din fier, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet, o rampă hidraulică, 1 vuc, 1 vagon pe roți, 1 stropitoare, 1 prășitoare pentru livadă, 1 grapă, cu incasarea sultei în beneficiul lui Șveț Olesea în mărime de ½ din valoarea de piață a inventarului respectiv.

Argumentele părților:

13. În motivarea apelului s-au invocat motive de fapt și de drept similare celor din cererea de chemare în judecată. Suplimentar s-a invocat că instanța de fond eronat a concluzionat că de către apelantă nu au fost prezentate careva probe în susținerea faptului că inventarul agricol nu este în folosința pîrîtului și faptului că, acestea de fapt există, or, în sensul dat nu au fost prezentate careva bonuri de plată privind procurarea acestora sau alte înscrisuri ce ar justifica existența acestor bunuri și că au fost procurate anume în timpul căsniciei părților. Indică că prima instanță a desconsiderat anunțurile de pe platformele de vînzări cu referire la prețurile bunurilor ce formau inventarul agricol.
14. Mai menționează că cea mai importantă încălcare a normelor de drept material, a avut loc în legătură cu respingerea solicitării de partajare în natură a terenurilor agricole.

15. Susține că proprietatea comună poate înceta printr-o varietate de modalități prevăzute de reglemetările legale, însă una din modalitățile cele mai uzuale o reprezintă împărțeala sau partajul. În literatura juridică partajul este definit ca fiind operațiunea juridică ce pune capăt stării de indiviziune (coproprietate) prin împărțirea în natură și/sau prin echivalent a bunurilor aflate în indiviziune, avînd ca efect înlocuirea cu efect retroactiv a cotelor-părți ideale, indivize, asupra acestora, cu drepturi exclusive ale fiecăruia dintre coindivizari asupra unor bunuri determinate în materialitatea lor. Operațiunea în cauză reprezintă un act unilateral de voință care poate avea loc oricînd la dorința fiecărui coproprietar, avînd ca scop încetarea dreptului de proprietate comună. Prin urmare, indiviziunea forțată este contrară principiului libertății individuale, deoarece ar impune unui coproprietar să rămînă în indiviziune împotriva voinței sale.
16. Indică că interdicția indiviziunii forțate este o garanție a dreptului de proprietate, care permite fiecărui coproprietar să dispună de bunul său. Aşadar, avînd în vedere că exista cererea expresă şi univocă a apelantei de atribuire a întregului bun acesteia în schimbul unei sulte, iar intimatul nu a înaintat cererea de atribuire lui a acestor bunuri imobile, fară echivoc, instanţa de judecată urma să recunoască apelantei dreptul de proprietate exclusivă asupra respectivelor bunuri imobile. În pofida acestei soluţii unice corecte, instanţa de fond a concluzionat în partea de motivare a hotărîrii, cu referire la terenurile agricole, despre imposibilitatea atribuirii acestora în proprietate personală lui Şveţ Olesea, avînd în vedere lipsa acordului pîrîtului în sensul dat. Această concluzie contravine atît prevederilor normative şi doctrinale, cît şi practicii judiciare.
17. Mai evocă apelanta că din jurisprudența națională se desprind următoarlee concluzii: bunul comun urmează a fi atribuit unui coproprietar, la solicitarea acestuia, chiar şi în cazul dezacordului celuilalt coproprietar; (2) bunul comun urmează a fi atribuit unui coproprietar, la solicitarea acestuia chiar şi în cazul cînd celălalt coproprietar solicită vînzarea bunului la licitaţie; şi (3) o parte din bunurile comune pot fi atribuite în proprietatea personală a unei părţi chiar şi în lipsa solicitării acelei părţi, în cazul cînd există mai multe bunuri supuse partajului, mai ales fiind vorba de bunuri mobile.
18. Prin cererea de concretizare din 29 aprilie 2025, reprezentantul apelantei Șveț Olesea, avocatul Eugeniu Gluşcenco a solicitat admiterea apelului, casarea în parte a hotărârii instanței de fond din 12 decembrie 2023 în latura încetării dreptului de proprietate în devălmășie a lui Șveț Olesea și Șveț Andrei asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale *****; *****; *****; *****, situate în raionul Drochia, *****, cu determinarea a câte 1/2 cotă-parte ideală pentru fiecare și în partea respingerii pretenției de atribuire lui Șveț Andrei în proprietate persoanlă a inventarului agricol și emiterea în această parte a unei noi hotărîri prin care: lui Șveț Olesea să-i fie atribuite în proprietate personală terenurile respective, cu incasarea sultei în beneficiul lui Șveț Andrei în mărime de ½ din valoarea de piață a terenurilor, ce constituie 63500 lei; atribuirea lui Șveț Andrei în proprietate personală a inventarului agricol compus din 5 scări din fier, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet, o rampă hidraulică, 1 vuc, 1 vagon pe roți, 1 stropitoare, 1 prășitoare pentru livadă, 1 grapă, cu incasarea sultei în beneficiul lui

Șveț Olesea în mărime de ½ din valoarea de piață a inventarului respectiv, ce constituie 148279 lei.

19. Intimatul Șveț Andrei nu a depus referință la cererea de apel.
20. În ședința instanței de apel reprezentanții apelantei Șveț Olesea, avocații Bogutchi Snejana și Glușcenco Eugeniu, au susținut cererea de apel în mod integral cu toate motivele invocate. Suplimentar au indicat că din practica judiciară constantă rezultă că în cazul în care una din părți solicită atribuirea bunurilor comune în natură contra plata unei sulte, dar altă parte nu solicită, instanța de judecată admite cerința de atribuirea bunului în posesia părții, care a formulat asemenea solicitare. A explicat că nici o parte nu a solicitat separarea terenurilor agricole cu atribuirea numerelor cadastrale separate. Indică că nu v-a fi ușor împărțirea terenurilor în natură, deoarece nu v-a fi comod de prelucrat terenurile împărțite.
21. Intimatul Șveț Andrei a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.
22. Reprezentantul intimatului, avocatul Vasile Anton a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

23. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat şi pasibil respingerii din următoarele motive:
24. Potrivit art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
25. Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 12 decembrie 2023, iar cererea de apel a fost declarată la 29 decembrie 2023, prin urmare, Colegiul consideră că apelanta s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.
26. Conform art. 385 lit. „a” CPC al RM instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.
27. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
28. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărîrii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
29. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
30. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
31. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind

circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

32. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
33. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
34. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
35. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
36. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
37. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

38. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
39. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
40. Raportând dispoziţiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanţe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, instanța de apel consideră că concluzia instanței de fond este una corectă, din următoarele raționamente.
41. Articolul 5 alin. 1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
42. Cu referire la cazul dedus judecății Colegiul judiciar reține că la 20.11.2002 Șveț Olesea și Șveț Andrei au încheiat căsătoria, iar la 28.10.2020 prin hotărârea Judecătoriei Bălți a fost desfăcută căsătoria dintre părți, fapt demonstrat prin certificatul de divorț seria D-IV 0709845 (f.d. 9 vol I).
43. Potrivit certificatului eliberat de Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” Serviciul cadastral teritorial Bălți, Șveț Olesea și Șveț Andrei dețin cu drept de proprietate cu cota-parte 1.0 apartamentul ***** amplasat în str.***** cu nr.cadastral ***** în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 10.10.2010 (f.d. 10 vol I).
44. Din informațiile eliberate de Agenția Servicii Publice Serviciul cadastral teritorial Drochia din 12.04.2023 și 14.07.2023, se denotă că, pe numele lui Șveț Olesea și Șveț Andrei sunt înregistrate cu drept de proprietate cu cota-parte 1.0 bunuri imobile terenuri agricole situate în ***** r-nul Drochia cu nr.cadastrale *****, *****, *****, ***** în temeiul contractelor din 30.06.2016, 02.08.2017 și 06.11.2018 prezente la materialele cauzei (f.d. 11-19, vol I).
45. Tot materialul probant atestă faptul că, reclamanta-apelantă Șveț Olesea a formulat prezenta acțiune în judecată către Șveț Andrei prin care a solicitat partajarea următoarelor bunuri: apartamentului ***** amplasat în ***** cu nr.cadastral ***** cu suprafața de 68,4 m.p., terenurilor agricole situate în r-nul *****u nr. cadastrale: *****, *****, *****, *****, autotractorului marca ***** cu n/î *****, a/f 2001 cu

prețul de 118000 lei, autotractorului ***** cu n/î *****, a/f 2007 cu prețul de 283800 lei, automobilului ***** cu n/î *****a/f 2005 cu prețul de 137200 lei, semiremorcii ***** ***** n/î ***** a/f 1998 cu prețul de 104100 lei, semiremorcii ***** ***** cu n/î ***** cu prețul de 121000 lei; 5 scări din fier cu prețul de 2000 lei fiecare, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet cu prețul de 2500 lei fiecare, o rampă hidraulică cu prețul de 5500 lei, un vuc cu prețul de 30000 lei, 1 vagon pe roți cu prețul de 2000 euro, 1 stropitoare pentru livadă cu prețul de 5000 euro, 1 prășitoare pentru livadă cu prețul de 16000 lei, 1 grapă cu prețul de 5000 euro, care aparțin cu drept de proprietate în devălmășie lui Șveț Andrei și Șveț Olesea, respectiv a cîte ½ cotă-parte ideală la fiecare; atribuirea în natură cu drept de proprietate lui Șveț Olesea a apartamentului ***** amplasat în ***** cu nr.cadastral ***** cu suprafața de 68,4 m.p., terenurilor agricole situate în r-nul *****u nr. cadastrale: *****, *****, ***** și *****; atribuirea în natură lui Șveț Andrei a bunurilor: autotractorul marca ***** cu n/î *****, a/f 2001 cu prețul de 118000 lei, autotractorul ***** cu n/î *****, a/f 2007 cu prețul de 283800 lei, automobilul Audi 6 cu n/î *****a/f 2005 cu prețul de 137200 lei, semiremorca ***** ***** n/î ***** a/f 1998 cu prețul de 104100 lei, semiremorca ***** ***** cu n/î ***** cu prețul de 121000 lei; 5 scări din fier cu prețul de 2000 lei fiecare, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet cu prețul de 2500 lei fiecare, o rampă hidraulică cu prețul de 5500 lei, un vuc cu prețul de 30000 lei, 1 vagon pe roți cu prețul de 2000 euro, 1 stropitoare pentru livadă cu prețul de 5000 euro, 1 prășitoare pentru livadă cu prețul de 16000 lei, 1 grapă cu prețul de 5000 euro; încasarea din contul pârâtului a sultei și a cheltuielilor de judecată.

46. Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, în acest sens s-a dispus: se încetează dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra bunului imobil cu număr cadastral *****, amplasat pe adresa *****, între coproprietarii Șveț Andrei și Șveț Olesea, prin atribuirea în întregime a bunului unuia din coproprietari, în schimbul unei sulte; se atribuie în proprietate personală lui Șveț Olesea (codul personal *****) bunul imobil cu număr cadastral *****, amplasat pe adresa *****, estimat la prețul de 891637 (opt sute nouăzeci și una mii șase sute treizeci și șapte) lei; se încasează de la Șveț Olesea (codul personal *****) în beneficiul lui Șveț Andrei (codul personal *****) sulta bănească în mărime de 445818,50 (patru sute patruzeci și cinci mii opt sute optsprezece,50) lei, se încetează dreptul de proprietate în devălmășie a lui Șveț Andrei și Șveț Olesea asupra bunurilor imobile cu numărul cadastral *****; *****; *****; *****, situate în raionul Drochia, *****, cu determinarea a câte 1/2 cotă-parte ideală pentru fiecare. În rest acțiunea se respinge.
47. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond în parte, Șveț Olesea a contestat-o cu apel.
48. După cum rezultă din conținutul cererii de apel, apelanta nu contestă hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 decembrie 2024 integral, nefiind de acord cu hotărârea dată în latura respingerii pretențiilor privind: atribuirea în proprietate personală lui Șveț Olesea a terenurilor agricole, cu incasarea sultei în beneficiul lui Șveț Andrei în mărime de ½ din valoarea de piață a terenurilor, ce constituie 63500

lei; atribuirea lui Șveț Andrei în proprietate personală a inventarului agricol compus din 5 scări din fier, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet, o rampă hidraulică, 1 vuc, 1 vagon pe roți, 1 stropitoare, 1 prășitoare pentru livadă, 1 grapă, cu incasarea sultei în beneficiul lui Șveț Olesea în mărime de ½ din valoarea de piață a inventarului respectiv, ce constituie 148279 lei.

49. Având în vedere că prin apelul declarat apelantul a solicitat casarea hotărârii în latura respingerii pretențiilor privind atribuirea în proprietate personală lui Șveț Olesea a terenurilor agricole, iar lui Șveț Andrei a inventarului agricol, Colegiul civil, în temeiul art.373 CPC va efectua controlul legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe numai în partea contestată.
50. Lecturând hotărârea instanței de fond, Colegiul civil o consideră întemeiată, or, prin hotărârea supusă contestării a fost dată o apreciere corespunzătoare cererii de chemare în judecată supuse examinării în raport cu argumentele şi probele anexate la dosar, cât și au fost elucidate circumstanțele importante relevante cauzei supuse judecății, fapt ce întrunește condiția ca soluția să aibă un caracter precis, conchis, ferm și să aibă putere de convingere.
51. Conform art. 7 Cod civil (1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. (2) Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.
52. Colegiul civil atestă că speței în sunt aplicabile prevederile codului civil în redacția de pînă la 01 martie 2019 în partea ce ține de regimul juridic al dobîndirii dreptului de proprietate comună în devălmășie (constituirea situației juridice) asupra terenurilor agricole al căror partaj se solicită, or, acestea au fost dobîndite de soții Șveț în perioada 2016-2017. Totodată, referitor la solicitarea partajării bunurilor dobîndite de foștii soți în timpul căsătoriei (situație juridică în curs de realizare), urmează a fi aplicate prevederile Codului civil modernizat, în corespundere cu prevederile art. 7 alin. (2) Cod civil, or, acțiunea de partaj a fost depusă la 14 iunie 2023.
53. Conform art.19 Codul familiei (1) Bunurile dobîndite de către soţi în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietăţii în devălmăşie. (2) Regimul legal al bunurilor soţilor acţionează în măsura în care nu este modificat de contractul matrimonial.
54. Potrivit prevederilor art.20 alin.(1), (3), (5) Codul familiei, (1) Bunurile dobîndite de către soţi în timpul căsătoriei aparţin ambilor cu drept de proprietate în devălmăşie, conform legislaţiei. (3) Sînt proprietate în devălmăşie a soţilor bunurile mobile şi imobile, valorile mobiliare, depunerile şi cotele de participaţie în capitalul social din instituţiile financiare sau societăţile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum şi alte bunuri dobîndite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soţi. (5) Sînt proprietate în devălmăşie a soţilor bunurile care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanţa judecătorească este în drept, în baza cererii soţului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să

declare bunurile dobîndite de către el în perioada cît soţii au dus gospodării separate proprietate a acestuia.

55. În conformitate cu prevederile art.344 Cod civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), (1) Proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulţi titulari. (2) Proprietatea comună poate apărea în temeiul legii sau în baza unui act juridic.
56. Potrivit prevederilor art.371 Cod civil, (1) Bunurile dobîndite de soţi în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmăşie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. (2) Orice bun dobîndit de soţi în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmăşie pînă la proba contrară.
57. Colegiul atestă indubitabil că terenurile agricole situate în r-nul *****u nr. cadastrale: *****, *****, ***** și *****, aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie lui Șveț Olesea și Șveț Andrei.
58. Reclamanta apelantă solicită partajul bunurilor respective prin atribuirea lor în proprietatea exclusivă a sa, în schimbul unei sulte în favoarea pîrîtului intimat Șveț Andrei.
59. Potrivit prevederilor art.26 alin.(1) Codul Familiei, la împărţirea proprietăţii în devălmăşie a soţilor şi determinarea cotelor-părţi din aceasta, părţile soţilor sînt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.
60. Art.574 Cod civil prevede că, (1) În cazul partajului bunurilor proprietate comună în devălmăşie a soţilor, părţile lor se consideră egale. (2) Bunurile proprietate comună în devălmăşie a soţilor pot fi partajate atît la divorţ, cît şi în timpul căsătoriei. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei nu afectează regimul juridic al bunurilor care vor fi dobîndite în viitor.
61. Potrivit art.561 alin.(1), (3) lit.a) Cod civil, (1) Partajul bunului proprietate comună pe cote-părţi se face în natură, proporţional cotei-părţi a fiecărui coproprietar. (3) *Dacă bunul proprietate comună pe cote-părţi este indivizibil ori nu este comod partajabil în natură*, partajul se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar sau în favoarea mai multor coproprietari, la cererea lor comună. În cazul mai multor cereri de atribuire care se contrazic reciproc, instanţa de judecată aplică dispoziţiile art.562.
62. Aici Colegiul civil remarcă faptul că în cazurile în care bunul proprietate comună pe cote-părţi este divizibil, împărţirea se face în natură și doar în situația în care bunul este indivizibil sau dacă nu este comod partajabil atunci împărţirea bunului se va face pe calea prevăzută de 561 alin. (3) Cod civil. Astfel, partajarea într-un alt mod decât cel prevăzut la alin. 1, poate avea loc în următoarele două cazuri: a) bunul este indivizibil; sau b) bunul deşi este divizibil, însă nu poate fi comod partajabil în natură.
63. Conform art. 466 Cod civil, (1) Este divizibil bunul care poate fi partajat în natură fără a i se schimba destinaţia economică. (2) Este indivizibil bunul ale cărui părţi, în urma divizării, pierd calităţile şi destinaţia lui. (3) Prin act juridic, un bun divizibil prin natura sa poate fi considerat indivizibil.

64. Colegiul denotă că clasificarea bunurilor în divizibile şi indivizibile are ca criteriu posibilitatea împărţirii bunurilor fără să-şi schimbe utilitatea sau destinaţia lor economică. Urmează a se preciza că divizibilitatea bunurilor urmează să fie privită sub două aspecte: sub aspect fizic şi sub aspect juridic. Sub aspect fizic, sunt divizibile numai bunurile corporale, dat fiind faptul că materia în sine este totdeauna divizibilă.
65. Divizibilitatea fizică presupune existenţa a trei condiţii: 1) părţile din care era compus bunul să posede calităţile individule ale întregului; 2) părţile-în urma diviziunii – să rămînă proprii pentru destinaţia economică pe care o avea întregul; 3) părţile să nu sufere o depreciere valorică disproporţionată. Existenţa acestor condiţii depinde de însuşirile naturale ale bunului. Cu toate acestea, conform prevederilor alin. 3 ale articolului precitat, un bun divizibil din punct de vedere al însuşirilor naturale ale acestuia, poate fi considerat ca bun indivizibil. Deci, bunurile divizibile sunt acele bunuri susceptibile de împărţire, fără ca prin aceasta să li se schimbe destinaţia, iar bunurile indivizibile sunt acele bunuri care se pot împărţi fără a li se schimba destinaţia.
66. Rezumînd textul articolelor citate, Colegiul conchide că terenurile agricole situate în r-nul *****u nr. cadastrale: *****, *****, ***** și *****, ce aparţin cu drept de proprietate comună în devălmășie lui Șveț Olesea și Șveț Andrei, sunt bunuri divizibile, or, acestea întrunesc cele trei condiții enumerate supra. Colegiul conchide cert și tranșant că terenurile respective, ca bunuri imobile, sunt într-o formă ce permit divizarea lor fără deteriorare.
67. Mai mult ca atît, Colegiul denotă că legislația internă prevede modalitatea de divizare a unor astfel de bunuri.
68. Astfel, conform art. 9 al Legii nr. 354 din 28.10.2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, (1) Bunurile imobile se pot forma, conform prezentei legi, prin separare, *divizare*, comasare, combinare sau reparcelare a bunurilor imobile înregistrate în Registrul bunurilor imobile.
69. Potrivit art. 11 al aceleiași Legi, (1) Divizarea este o modalitate de formare a unor bunuri independente prin împărţirea, la cererea coproprietarilor, a bunului imobil proprietate comună înregistrat şi încetarea proprietăţii comune.
70. Rezumînd cele expuse, Colegiul conchide că odată ce terenurile agricole situate în r-nul *****u nr. cadastrale: *****, *****, ***** și *****, ce aparţin cu drept de proprietate comună în devălmășie lui Șveț Olesea și Șveț Andrei, sunt bunuri divizibile, iar cadrul normativ prevede condiții clare al modalității de divizare a unor astfel de bunuri, partajarea terenurilor respective urmează a se efectua în natură, proporţional cotei-părţi a fiecărui coproprietar, în corespundere cu prevederile alin. (1) al art. 561 Cod civil. Or, în speță alin. (3) al articolului 561 Cod civil, este inaplicabil, nefiind întrunite condițiile de indivizibilitate și incomoditatea partajării bunului în natură.
71. În acest sens, Colegiul va respinge argumentele formulate în apel privind impunerea de către instanța de fond, prin hotărîrea contestată, a unei indiviziuni forțate a terenurilor. Or, terenurile respective constituie bunuri divizibile după natura lor.

72. Cu referire la alegațiilei reprezentanților apelantei, potrivit cărora terenurile agricole nu sunt comod de a fi partajate în natură deoarece între foștii soți există conflicte permanente, iar divizarea terenurilor agricole ar împiedica ambii proprietari de a folosi terenurile împărțite în natură, Colegiul le consideră nefondate, or, sintagma ” nu este comod partajabil în natură” folosită în textul alin. (3) al art. 561 Cod civil, se referă la calitățile bunului (posibilitatea tehnică de a diviza bunul supus partajului) și nu la relațiile personale a coproprietarilor acestui bun.
73. Prin urmare, în situația în care ambele părțile litigiante au explicat ferm că doresc să folosească terenurile agricole respective ce le aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie, acestea fiind bunuri divizibile după natura lor, instanța de fond just a stabilit că în lipsa acordului pârâtului de a-i fi atribuite în proprietate exclusivă a reclamantei apelante aceste terenuri în schimbul unei sulte, modalitatea de partaj solicitată de Șveț Olesea este imposibilă, pretenția respectivă fiind corect respinsă.
74. Cu referire la pretenția reclamantei apelante privind partajarea bunurilor mobile ce au rămas în folosința pârâtului (5 scări din fier, 2 butoaie (eurocub) din plastic pe palet, o rampă hidraulică, un vuc, 1 vagon pe roți, 1 stropitoare pentru livadă, 1 prășitoare pentru livadă, 1 grapă) cu atribuirea în natură acestuia și încasarea sultei în beneficiul Olesei Șveț, Colegiul menționează că instanța de fond just a stabilit că, de către reclamantă nu au fost prezentate careva probe în susținerea faptului că, bunurile menționate sunt în folosința pârâtului și faptului că acestea de fapt există, or, în sensul dat nu au fost prezentate careva bonuri de plată privind procurarea acestora sau alte înscrisuri ce ar justifica însăși faptul că acestea există sau au existat și că au fost procurate anume în perioada căsniciei părților.
75. În partea ce ține de argumentul apelantei, potrivit căruia pîrîtul intimat nu a negat existența inventarului agricol ce s-a solicitat de a fi partajat, iar prin urmare în temeiul art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de reclamantă în partea ce ține de existența acestui inventar nici nu trebuiau probate, Colegiul îl apreciază ca nefondat. Or, afirmația conform căreia faptele invocate de o parte nu trebuie dovedite dacă cealaltă parte nu le-a negat este incorectă în context juridic, deoarece partea care face o afirmație (reclamatul) are, în general, sarcina dovezii pentru acea afirmație, chiar dacă cealaltă parte (pârâtul) nu o neagă explicit în etapa de pleadoarie. Simpla lipsă a unei negări nu înseamnă că afirmația este acceptată sau că nu mai necesită dovadă.
76. În atare circumstanțe, alte argumente invocate de apelantă în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.
77. Astfel, prisma celor invocate mai sus, Colegiul civil reține că, apelanta Olesea Șveț utilizând calea de atac, nu a prezentat în instanța de apel probe care ar fi de natură să infirme sau să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
78. Prin urmare, prima instanță a examinat pricina respectivă în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul

contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încît părţile au avut posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei, respectiv acordând posibilitate participanților la proces de a-și expune poziția, totodată păstrîndu-și imparţialitatea şi obiectivitatea, creînd condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor reale ale pricinii.

79. Reieşind din cele expuse, Colegiul civil consideră că, motivarea pretenţiilor expuse în cererea de apel nu sunt bazate pe careva probe concludente, deaceea se ajunge la concluzia că apelul trebuie să fie respins, iar hotărârea primei instanţe - menţinută.
80. În temeiul art-lor 385 lit. „a” CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Respinge cererea de apel depusă de Olesea Șveț reprezentată de avocatul Snejana Bogutchi.

Menține hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 12 decembrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olesea Șveț către Andrei Șveț privind partajul averii proprietate comună în devălmășie a soților și compensarea cheltuielilor de judecată, fără modificări.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**